

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-204/23-E

Název	Základní škola Česká Třebová, Ústecká ulice
Sídlo	Ústecká 160, Parník, 560 02 Česká Třebová
E-mail	podatelna@zs-ustecka.cz
IČO	70 883 335
Identifikátor	600 104 249
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavlína Vomáčková
Zřizovatel	město Česká Třebová
Místo inspekční činnosti	Ústecká 160, Česká Třebová Ústecká 598, Česká Třebová
Inspekční činnost na místě	27. 1., 1. a 2. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání se zaměřením na zajištění bezpečnosti žáků.

Charakteristika

Základní škola Česká Třebová, Ústecká ulice (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny-výdejny. Základní vzdělávání je realizováno v 18 třídách.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Prostorové podmínky školy jsou pro vzdělávání žáků dostačující. V některých společných prostorách, ve kterých se žáci pohybují např. o přestávkách, bylo v průběhu inspekční činnosti zaznamenáno umístění předmětů, které částečně omezovaly jejich pohyb (odložený spotřební materiál bez bližšího určení, starší kusy nábytku, dvoukolák apod.). Zaznamenána byla také např. nezajištěná uvolněná zásuvka elektrického napětí v kmenové učebně, volně ležící kabely pod radiátorem, volně přístupná řezačka na papír před učebnou informatiky, na několika místech byly odloženy volně přístupné žebříky bez patřičného zajištění. Prostředí některých učeben (např. informatiky) bylo pro žáky málo podnětné, na několika místech ve škole se vyskytovaly odložené a nepotřebné věci omezující volný pohyb osob. Z hlediska bezpečnosti i potřebného hygienického zabezpečení bylo zjištěno nevyhovující prostředí jednoho z volně přístupných WC pro chlapce (nezajištěno mýdlo, toaletní papír byl umístěn v rozbitém držáku a kabinky nebyly opatřeny žádným uzamykacím mechanismem).

Ředitelka zpracovala plán odstranění závad vyplývajících z *Prověrky BOZP*. Některé stanovené lhůty pro jejich odstranění v době inspekční činnosti neuplynuly. Zjištěny byly ale závady, které bylo možné operativně odstranit bez zbytečného odkladu. Jednalo se např. o výměnu prasklé skleněné výplně u východových dveří, instalování sítí na zábradlí v budově prvního stupně, v bezprostředním prostoru jednoho z východů bylo umístěno zahradní nářadí, pod přilehlým schodištěm byly uskladněny starší lavice a pytel s odpadem, nebyl realizován úklid nepotřebných věcí a nábytku umístěných ve společných prostorách školy. Některé části budov vyžadují výraznější rekonstrukci (některá sociální zařízení, vedlejší menší budova, část prostor školního hřiště, která byla v době konání inspekční činnosti uzavřena z důvodu nebezpečnosti pro žáky). Ředitelka formálně přijímá opatření k nápravě zjištěných závad, jejich realizace neprobíhá v potřebném rozsahu. O skutečnostech, které snižují fyzickou a psychickou pohodu žáků, byl školou i inspekčním týmem informován zřizovatel.

Škola je elektronicky zabezpečena proti vniknutí cizích osob, žáci vstupují do školy prostřednictvím čipu. Ředitelka zajistila zaměstnanci školy dohled nad žáky, který je vykonáván podle viditelně umístěných rozvrhů v konkrétním prostoru. Žákům je umožněn pobyt ve škole v době mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. Dohled byl v důsledku mimořádné události posílen o dalšího pedagogického pracovníka v prostorách u šaten, žáci byli znovu poučeni o bezpečnosti a ochrany zdraví. Dohled na začátku vyučování ve vstupní části budovy druhého stupně vykonává jeden zaměstnanec (kromě společného dohledu dvou zaměstnanců mezi poledním a odpoledním vyučováním), který ale nemůže mít vzhledem k prostorovému členění přízemí okamžitý a celkový přehled o situacích ve všech částech (vchod do školy, šatny a přilehlá chodba, herní koutek se stolním fotbalem). Vstup a prostor šaten druhého stupně je monitorován kamerovým systémem, který však nemůže nahradit dohled prováděný zaměstnancem školy. Členité prostorové uspořádání jednotlivých podlaží budovy druhého stupně (se dvěma vstupy na schodiště a několika oddychovými koutky) se jeví jako problematické k zajištění zcela účinného dohledu nad žáky jediným zaměstnancem. V této oblasti je plánována kontrolní činnost, tématu konání dohledu nad žáky byla věnována pozornost při pedagogických i provozních poradách. Daná opatření ale nebyla vždy účinně

aplikována do praxe, např. kontrola vykonávání mimořádného dohledu pedagogického pracovníka o přestávkách přímo v jedné ze tříd druhého stupně.

Škola přiměřenou formou žáky poučuje o bezpečnosti při běžné činnosti i před akcemi konanými mimo školu, na začátku školního roku i průběžně a provádí záznam o poučení. Prokazatelně seznamuje žáky s ustanoveními školního řádu a provozních řádů dílen, odborných učeben, tělocvičny apod. Škola má popsány způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví, má stanovená zvláštní pravidla při některých činnostech jako plavání, koupání, lyžařský výcvik a další. Škola vede evidenci úrazů žáků, k nimž v letošním školním roce došlo např. v tělocvičně, na chodbách a v šatně.

Školní poradenské služby jsou zajišťovány výchovnou poradkyní (bez studia pro výchovné poradce), která je zároveň speciálním pedagogem a vede předmět speciálně pedagogické péče, a školní metodickou prevence (bez studia k výkonu specializovaných činností), která se věnuje především organizací preventivních programů a aktivit. Tým pracovníků doplňují kariéerní a logopedická poradkyně.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované přestávky mezi vyučovacími hodinami na druhém stupni byly žáky využívány zpravidla k odpočinku mezi dvěma vyučovacími hodinami. Atmosféra na chodbách v této době byla většinou klidná, nebyly zaznamenány žádné rušivé projevy chování žáků. Žáci se volně pohybovali podle svých potřeb v prostorách školy, někteří se ale přesouvali i mezi jednotlivými podlažími. Dohledy pedagogů nad žáky byly na každém podlaží a při každé přestávce sice vykonávány určenými zaměstnanci školy, ale vzhledem k zajištění dohledu vždy pouze jediným zaměstnancem na celém podlaží nebylo možné účelně sledovat chování žáků o přestávce v celém prostoru podlaží. Nebylo zaznamenáno dohlížení nad žáky v prostoru obou postranních schodišť mezi podlažími, i když podle školního řádu mají žáci povoleno přesouvat se mezi podlažími jen v odůvodněných případech.

Sledované části vyučovacích hodin probíhaly často ve velmi klidné, vstřícné až přátelské atmosféře, které pozitivně přispívali žáci i učitelé. Žáci na učitele většinou reagovali příznivě a v případě potřeby se dotazovali, zapojovali se do řízeného rozhovoru. Učitelům se často dařilo do vzájemné komunikace zapojit aktivně více žáků, kteří byli vedeni i k vzájemné spolupráci, snaze o dohodu. Při tělesné výchově učitelé podporovali žáky v aktivním pohybu a umožňovali jim prožít úspěch ze zvládnutého cviku nebo pohybové dovednosti. Někteří však méně dohlíželi na některé prvky bezpečnosti žáků při výuce, které byly předepsány školním řádem nebo příslušnými řády učeben, a které mohly způsobit i drobná poranění (volně visící řetízky kolem krku, použití mobilního telefonu žáky). Možným rizikem pro zajištění bezpečnosti žáků mezi vyučovacími hodinami se jeví i samostatné přesouvání žáků druhého stupně z výuky tělesné výchovy do tříd či na oběd.

Při hodině předmětu speciálně pedagogické péče byly žáky aktivně využity dostupné kompenzační pomůcky a reedukační programy. Žáci byli motivováni k práci, ke které přistupovali se zájmem. Z reakcí žáků bylo zřejmé, že se jedná o běžný způsob práce pomocí obvyklých reedukačních metod.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Témata prevence rizikového chování jsou realizována jako součást vzdělávacího obsahu některých předmětů a formou plánovaných preventivních programů napříč všemi ročníky.

Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, střediskem výchovné péče, OSPOD. Ve spolupráci se zapsaným spolkem ACET, zabývajícím se organizací preventivních programů pro školy, proběhly v letošním školním roce preventivní programy např. na témata šikana, skrytá nebezpečí internetu, jak se nenechat podvést, svět náboženství a sekty, etická výchova a třídní kolektiv. Dále byla školou řešena problematika např. kouření a užívání nikotinových sáčků, šíření nevhodného obsahu přes sociální sítě, slovní posměšky, pošťuchování. Výchovná poradkyně navštěvuje výuku, metodicky vede učitele při práci s třídními kolektivy, podle vyhodnocení jejich potřeb zajišťuje odpovídající preventivní programy. V letošním školním roce škola nevyhodnotila žádné projevy chování žáků, které by naplňovaly znaky šikany. Ve vztahu k nastalé mimořádné události probíhá v dané třídě souvislý intervenční program, jehož součástí bylo sociometrické šetření, které podle předběžných výsledků nepotvrdilo jednání žáků se znaky šikany.

Sledováním výuky, z rozhovorů s pedagogy a dotazováním žáků anketami bylo zjištěno, že většina žáků i učitelů si navzájem důvěřuje a vnímá vzájemné vztahy jako podporující dobré výsledky vzdělávání. Žáci sami sebe vnímají ve většině případů jako schopné spolupráce s učiteli i spolužáky, učitele vnímají jako schopné a ochotné jim pomoci k dobrým výsledkům. Oslovené kolektivy tříd druhého stupně nevykazovaly zásadní negativní tendence, přetrvává většinová důvěra žáků ve školu a její učitele, spíše ojediněle byly zaznamenány náznaky jejich pocitu nespokojenosti.

Výchovně vzdělávací problémy řeší třídní učitelé individuálně se zákonnými zástupci, zabývá se jimi školní poradenské pracoviště i jednání pedagogické rady. Se zákonnými zástupci jsou konzultovány individuální výchovné a vzdělávací potíže jejich dětí i v rámci výchovných komisí, případně jim je doporučena návštěva odborného pracoviště. V prvním pololetí letošního školního roku byla žákům uložena výchovná opatření např. za opakovanou nekázeň, nevhodné chování vůči učiteli, spolužákům, neplnění školních povinností, neomluvené hodiny. Dvěma žákům byla za hrubé porušení školního řádu udělena snížená známka z chování. Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání informováni průběžně, komunikace s nimi probíhá zejména přes školní informační systém, telefonicky i osobně.

Závěry

Vývoj školy

- Realizace dílčích oprav a rekonstrukcí v budovách a areálu školy.

Silné stránky

- Spolupráce s organizacemi zajišťujícími pro školu preventivní programy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vnitřní vybavení školy nepodporuje estetické cítění a psychický a fyzický komfort žáků,
- nízká účinnost kontrolního systému ve sledování realizace nastavovaných opatření,
- personální zajištění dohledů, které nemůže pokrýt určený prostor v plném rozsahu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Důsledně kontrolovat a vyhodnocovat realizaci přijatých opatření v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků,
- vyhodnotit aktuální zajištění dohledů a jejich posílení vzhledem k prostorovému uspořádání budov školy,

- odstranit nepotřebný nábytek a věci, které nesouvisí se vzděláváním z prostor budovy druhého stupně.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy zařízení ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 25. 1. 2023
2. Školní matrika, školní rok 2022/2023
3. Školní řád základní školy z 20. 4. 2021
4. Řády učeben platné ve školním roce 2022/2023
5. Opatření ředitelky školy k zabezpečení minimálního standardu bezpečnosti z 25. 8. 2020
6. Rozvrhy dohledů, školní rok 2022/2023
7. *Záznam o provedení Prověrky BOZP 2022 z 5. 12. 2022*
8. Plán odstranění závad vyplývajících z Prověrky BOZP z 25. 1. 2023
9. Plán hospitační a kontrolní činnosti, školní rok 2022/2023
10. Třídní knihy, školní rok 2022/2023
11. Zápisy z pedagogických rad, školní roky 2022/2023
12. Rozvrhy hodin, školní rok 2022/2023
13. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023 (výběr)
14. Přehled zaměstnanců z 23. 1. 2023
15. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2022/2023
16. Kniha úrazů, školní rok 2022/2023
17. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Chaloupková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Iva Morávková, školní inspektorka

Mgr. Martin Valášek, školní inspektor

PaedDr. Bc. Jiří Knoll, odborník na psychologii

V Pardubicích 3. 3. 2023